

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) roku z 26 kwietnia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. stwierdził, że R. G. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 18 września 2014 roku.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż R. G. dokonała zgłoszenia rozpoczęcia działalności gospodarczej od dnia 1 lipca 2013 roku, którą następnie zawiesiła na okres od 31 lipca 2014 roku do 17 września 2014 roku. W dniu 18 września 2014 roku nastąpiło wznowienie prowadzenia działalności gospodarczej. W okresie od 1 lipca 2013 roku do 30 lipca 2014 roku ubezpieczona dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego korzystając z preferencyjnej podstawy składek. Po wznowieniu działalności gospodarczej, tj. od dnia 18 września 2014 roku wykazała zaś podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 9.365 zł, choć w dalszym ciągu mogła korzystać z preferencyjnej podstawy. Po krótkim okresie od wznowienia działalności ubezpieczona stała się niezdolna do pracy z powodu choroby w okresie ciąży. Po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego R. G. nie prowadziła działalności gospodarczej. Zdaniem organu rentowego krótki okres pomiędzy rozpoczęciem działalności gospodarczej a wystąpieniem o prawo do zasiłku oraz bardzo wysoka podstawa wymiaru składki przy niskich możliwościach dochodowych świadczy o tym, że ubezpieczona nie zamierzała rozpocząć prowadzenia działalności gospodarczej w sposób zorganizowany i ciągły, na własny rachunek i ryzyko.

/decyzja – k. 277-277 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła w terminie R. G., domagając się jej zmiany poprzez ustalenie, iż podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 lipca 2013 roku. Odwołująca stawiając szereg zarzutów zaskarżonej decyzji, zakwestionowała stanowisko organu rentowego, wskazując, iż organ rentowy dokonał nieprawidłowych ustaleń faktycznych, co skutkowało wadliwością zaskarżonej decyzji.

/odwołanie k. 4-13/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumenty tożsame jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 14-20/

Na rozprawie w dniu 10.03.2020 r pełnomocnicy stron wnieśli o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/e – prot. Z dnia 10.03.2020 00:02:30/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. G. od 1 lipca 2013 roku prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług sprzątających. Prowadzenie działalności gospodarczej ubezpieczona zawiesiła w dniu 31 lipca 2014 roku, a następnie wznowiła jej prowadzenie od dnia 18 września 2014 roku.

/przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 77, e-protokół (...):02:26 w zw. z e – prot. Z dnia 10.03.2020 00:01:46; Informacja z (...) k. 7/

R. G. zawiesiła prowadzenie działalności gospodarczej w związku z wyjazdem za granicę.

/przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 77, e-protokół (...):02:26 w zw. z e – prot. Z dnia 10.03.2020 00:01:46/

Mąż R. G. M. G. pracował wówczas w Anglii.

/zeznania M. G. – k. 91v, e-protokół (...):08:57/

R. G. otrzymała dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej z Urzędu Pracy. W dniu 17 czerwca 2013 roku zawarła z Urzędem Pracy w R. umowę, na mocy której przyznano jej środki na podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług czyszczących. Otrzymane środki w kwocie 19.100 zł zobowiązała się przeznaczyć na zakup odkurzacza przemysłowego, zestawu do czyszczenia si 2.600 cb, odkurzacza zwykłego, urządzenia ciśnieniowego, myjki do mycia okien i luster oraz środków czystości.

/umowa – k. 139 akt ZUS, faktura – k. 143 akt ZUS/

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej ubezpieczona sprzątała domy, myła okna, sprzątała po remontach. Do sprzątania używała sprzętu zakupionego z otrzymanej dotacji.

/przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 77, e-protokół (...):02:26 w zw. z e – prot. Z dnia 10.03.2020 00:01:46/

Ubezpieczona sprzątała między innymi dom T. L.. W październiku 2014 roku wykonywała normalne sprzątanie obejmujące między innymi mycie podłóg czy ścieranie kurzu. Za jeden dzień pracy otrzymała wówczas 400 zł. W listopadzie 2014 roku przez dwa dni ubezpieczona sprzątała dom T. L. po imprezie, za co otrzymała kwotę 1000 zł. T. L. dzwonił do ubezpieczonej jeszcze w grudniu, ale już wówczas nie pracowała z powodu ciąży.

/zeznania świadka T. L. – k. 78, e-protokół (...):20:43; przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 77, e-protokół (...):02:26 w zw. z e – prot. Z dnia 10.03.2020 00:01:46/

A. J. w 2014 roku korzystała z usług ubezpieczonej polegających na sprzątaniu po remoncie, w tym umyciu okien. Sprzątanie było wówczas rozłożone na dwa razy. A. J. za umycie okien zapłaciła 350 zł, a za sprzątanie 400-500 zł.

/zeznania świadka A. J. – k. 78, e-protokół (...):24:29; przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 77, e-protokół (...):02:26 w zw. z e – prot. Z dnia 10.03.2020 00:01:46/

M. K. po remoncie domu w październiku 2014 roku korzystała z usług ubezpieczonej obejmujących mycie okien, podłóg, łazienki. Sprzątanie trwało jeden dzień i kosztowało 600 zł. W tym samym miesiącu M. K. korzystała także z usługi mycia kanapy za co zapłaciła 350 zł.

/zeznania świadka M. K. – k. 78, e-protokół (...):27:43/

Ubezpieczona jesienią 2014 roku sprzątała dom K. B. po remoncie. Sprzątanie obejmowało wyczyszczenie całego domu, umycia okien i fug. Za usługę (...) zapłaciła najpierw 400 zł, a później jeszcze 1200 zł.

/zeznania świadka K. B. – k. 78; przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 77, e-protokół (...):02:26 w zw. z e – prot. Z dnia 10.03.2020 00:01:46 /

W 2015 roku ubezpieczona kupiła samochód P. (...) i rozszerzyła działalność o usługi transportowe.

/przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 77, e-protokół (...):02:26 w zw. z e – prot. Z dnia 10.03.2020 00:01:46, zeznania M. G. – k. 91v, e-protokół (...):08:57/

W połowie 2015 roku ubezpieczona wykonywała na rzecz T. Ł. usługę polegającą na przewozie ładunku - pompy, którą T. Ł. wynajmował w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Współpraca polegająca na przewozie trwała przez kilka miesięcy i obejmowała 2-3 usługi miesięcznie.

/zeznania świadka –T. Ł. – k. 78-78v, e-protokół (...):35:17; przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 77, e-protokół (...):02:26 w zw. z e – prot. Z dnia 10.03.2020 00:01:46 /

R. P. we wrześniu/październiku 2015 roku korzystał z usług transportowych świadczonych przez ubezpieczoną – informację o świadczeniu takich usług przez znalazł w Internecie. Ubezpieczona przyjechała wówczas wraz z mężem, który pomagał przy ładowaniu samochodu.

/zeznania świadka R. P. – k. 91v, e-protokół (...):04:19/

Obecnie ubezpieczona nie prowadzi już działalności gospodarczej w zakresie przewozu. Samochód P. (...) sprzedała mężowi, który obecnie prowadzi działalność gospodarczą w tym zakresie.

/zeznania M. G. – k. 91v, e-protokół (...):08:57/

Swoją działalność gospodarczą w zakresie sprzątania ubezpieczona reklamowała poprzez wywieszenie banneru oraz za pomocą ulotek.

/baner – k. 76, wizytówka – k. 76; przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 77, e-protokół (...):02:26 w zw. z e – prot. Z dnia 10.03.2020 00:01:46 /

Ubezpieczona o tym, że jest w ciąży dowiedziała się 25 września 2014 roku.

/przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 77 e-protokół (...):02:26 w zw. z e – prot. Z dnia 10.03.2020 00:01:46, /

W dniu 25 września 2014 roku została założona karta ciąży dla ubezpieczonej.

/dokumentacja medyczna – k. 58-70/

Od grudnia 2014 roku R. G. była niezdolna do pracy. Powróciła do prowadzenia działalności od 2015 roku do 2016 roku - była wtedy na zasiłku macierzyńskim. W 2015 roku w prowadzeniu działalności pomagał jej mąż.

/przesłuchanie wnioskodawczyni – k. 77, e-protokół (...):02:26 w zw. z e – prot. Z dnia 10.03.2020 00:01:46, /

R. G. od 18 grudnia 2014 roku od 6 kwietnia 2015 roku otrzymywała zasiłek chorobowy, a następnie od 7 kwietnia 2015 roku do 4 kwietnia 2016 roku zasiłek macierzyński. Od 5 kwietnia do 30 lipca 2017 roku pobierała zasiłek chorobowy.

Od 31 lipca 2017 roku do 3 sierpnia 2017 pobierała zasiłek chorobowy, a od 4 sierpnia 2017 roku do 2 sierpnia 2018 roku zasiłek macierzyński. Od 3 sierpnia 2018 roku do 15 listopada 2018 roku ponownie pobierała zasiłek chorobowy.

/zaświadczenie o wypłaconych zasiłkach – k. 3-5 akt ZUS/

W 2013 roku ubezpieczona osiągnęła przychód z działalności gospodarczej w kwocie 5.300 , w 2014 roku w kwocie 16.400 zł, w 2015 roku w kwocie 9.190 zł, a w 2016 roku – 8.880 zł.

/zeznanie PIT-28 – k. 57, k. 61, ewidencja przychodów – k. 69-77, k. 145-151/

We wrześniu 2014 roku ubezpieczona osiągnęła przychód w łącznej kwocie 1.350 zł, w tym:

- w dniu 20 września – 400 zł,
- w dniu 24 września 300 zł,
- w dniu 26 września 350 zł,
- w dniu 30 września 300 zł.

W październiku 2014 roku osiągnęła przychód w łącznej kwocie 2400 zł, w tym:

- w dniu 3 października 2014 roku – 500 zł,
- w dniu 10 października 2014 roku – 600 zł,
- w dniu 17 października 2014 roku – 500 zł,
- w dniu 24 października 2014 roku – 450 zł,
- w dniu 29 października 2014 roku – 350 zł,

W listopadzie 2014 roku ubezpieczona osiągnęła przychód w łącznej kwocie 3000 zł, w tym:

- w dniu 4 listopada 2014 roku – 1000 zł,
- w dniu 18 listopada 2014 roku – 800 zł,
- w dniu 29 listopada 2014 roku – 1200 zł,

W grudniu 2014 roku osiągnęła przychód w łącznej kwocie 1000 zł, w tym:

- w dniu 6 grudnia 2014 roku kwotę 350 zł,
- w dniu 10 grudnia 2014 kwotę 400 zł,
- w dniu 12 grudnia 2014 roku kwotę 250 zł,

/ewidencja przychodów – 153-165/

W okresie od 29 maja 2015 roku do 28 grudnia 2015 roku wystawiła faktury za wykonanie usług transportowych na rzecz (...) sp zo.o, z siedzibą w R., (...) .H.U. (...), FAM grupa (...) SA z siedzibą we W..

/faktury – k.167-191/

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił na podstawie całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym na podstawie dokumentów zgromadzonych zarówno na etapie postępowania sądowego, jak również w toku postępowania prowadzonego przez organ rentowy oraz na podstawie zeznań przesłuchanych w sprawie świadków oraz wnioskodawczyni. Prawdziwości wskazanych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron, jak również nie budziła wątpliwości Sądu, wobec czego brak było podstaw, by odmówić im wiary. Zeznania świadków i ubezpieczonej w ocenie Sądu były logiczne, jasne i spójne, wobec czego brak było podstaw do ich kwestionowania. Sąd uznał je w całości za wiarygodne i uczynił podstawą dokonanych ustaleń faktycznych.

Podkreślić należy, iż przesłuchani w sprawie świadkowie potwierdzili, iż ubezpieczona świadczyła na ich rzecz usługi w zakresie sprzątnięcia, a obejmujące wykonywanie porządków w domach i mieszkaniach, w tym także po remontach, mycie okien czy czyszczenie kanap, jak również usługi w zakresie transportu. Wskazane w zeznaniach wnioskodawczyni oraz świadków okoliczności dotyczące rodzaju, terminu i zakresu wykonywanych usług pozostawały nieomalże w całości spójne. Jedyna dostrzeżona przez Sąd rozbieżność dotyczy usługi sprzątnięcia, jaką wnioskodawczyni świadczyła na rzecz T. L. – świadek T. L. wskazywał, iż usługa w listopadzie 2014 roku związana była ze sprzątnięciem po imprezie, natomiast ubezpieczoną twierdziła, że było to sprzątnięcie po remoncie. Tak niewielkie rozbieżności nie przekreślają jednak wiarygodności złożonych zeznań, biorąc w szczególności pod uwagę znaczny upływ czasu (5 lat) pomiędzy tymi zdarzeniami a chwilą składania zeznań.

Jednocześnie zauważyć należy, iż wskazywane w zeznaniach świadków i wnioskodawczyni okoliczności znajdują częściowo potwierdzenie w zgromadzonej w sprawie dokumentacji księgowej związanej z prowadzoną działalnością

oraz załączonych do akt organu rentowego fakturach. Wskazywane w zeznaniach świadków i ubezpieczonej kwoty, jakie miała ona otrzymywać za poszczególne usługi pokrywają się z przychodami wskazanymi w ewidencji przychodów. Wystawione faktury za usługi transportowe, potwierdzają zaś zeznania świadków dotyczące wykonywanych usług transportowych.

Podkreślić także należy, iż zgromadzone w aktach dokumenty w postaci umowy na dofinansowanie i prowadzenie działalności gospodarczej, jak również kserokopia faktury potwierdzają, iż ubezpieczona posiadała odpowiednie materiały do świadczenia usług na rzecz wskazanych klientów – ubezpieczona dysponowała zarówno sprzętem do sprzątnięcia (odkurzacze, myjki), jak i koniecznymi środkami czystości zakupionymi dzięki otrzymanej z Urzędu Pracy dotacji na rozpoczęcie i prowadzenie działalności gospodarczej. Wskazywane przez ubezpieczoną okoliczności dotyczące reklamowania usług, poza zeznaniami świadków, potwierdza także złożony do akt sprawy baner oraz wizytówka ubezpieczonej.

Jednocześnie podkreślić należy, iż organ rentowy, który kwestionował fakt prowadzenia przez ubezpieczoną działalności gospodarczej, nie przedstawił w toku niniejszego postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na potwierdzenie prezentowanego stanowiska i zakwestionowanie odmiennych twierdzeń ubezpieczonej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie i skutkowało zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2019.300 t.j), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Stosownie do treści art. 8 ust. 6 pkt 1 za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Na mocy art. 13 pkt 4 analizowanej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Z mocy art. 11 ust. 2 w/w ustawy ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt 4 zgodnie, z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Na podstawie art. 36 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 cytowanej ustawy każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób prowadzących działalność gospodarczą należy do tych osób.

Art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty

ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Z mocy art. 18a ust. 1 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 (to jest osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych), w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe w/w osób stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2015 rok Nr 581, ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Z art. 47 ust 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że płatnik składek, będący osobą fizyczną opłacającą składkę wyłącznie za siebie, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.

W myśl art. 47 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy płatnik składek, który opłaca składki wyłącznie za siebie, przysyła jedynie deklarację rozliczeniową.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego, czy ubezpieczona faktycznie wykonywała w spornym okresie działalność gospodarczą, co skutkowało obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać w pierwszej kolejności należy stwierdzić, iż na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku Nr 584 z póź. zm.) osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą jest przedsiębiorca, czyli osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, która we własnym imieniu wykonuje działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 2 wspomnianej ustawy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Przedsiębiorca, będący osobą fizyczną może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 30.04.2018 r Prawo (...) /Dz. U. 2018 poz. 646/ działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

W orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są:

1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65). Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą:

działalności okresowej i sporadycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19 marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32).

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003 r., III AUa 1531/03, OSA w B. 2004 nr 1, s. 51; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16).

Niewątpliwie w ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględnić wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia 30 kwietnia 1997 roku, (...) SA 46/96 (Przegląd Orzecznictwa (...) 1998 nr 2, poz. 48), Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni wznowiła prowadzenie działalności gospodarczej od dnia 18 września 2014 roku wyłącznie w celu uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych od zadeklarowanej podstawy wymiaru. Organ zakwestionował fakt prowadzenia działalności gospodarczej podnosząc, iż wnioskodawczyni nie wykazała w toku postępowania wyjaśniającego, że faktycznie prowadziła działalność gospodarczą.

W ocenie Sądu Okręgowego z poczynionych ustaleń faktycznych wynika, wbrew twierdzeniom organu rentowego, że wnioskodawczyni wraz ze zgłoszeniem wznowienia działalności gospodarczej faktycznie podjęła się jej wykonywania w rozumieniu powyżej cytowanego orzecznictwa.

Materiał dowodowy zgromadzony w toku niniejszego postępowania pozwolił na ustalenie, że ubezpieczona od 18 września 2014 roku faktycznie świadczyła usługi, w pierwszym okresie w zakresie sprzątnięcia domów oraz mieszkań prywatnych, a później – po rozszerzeniu działalności gospodarczej - także w zakresie transportu. Wskazane okoliczności potwierdzają zarówno spójne zeznania wnioskodawczyni i świadków, jak i złożone do akt sprawy księgi przychodów i rozchodów oraz deklaracje podatkowe, a także liczne faktury za wykonane usługi transportowe. Wnioskodawczyni, zgodnie z wymogami prawa, dokonała zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego, rentowych i wypadkowego a także zdrowotnego oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Organ rentowy w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji wywodził, iż krótki okres pomiędzy rozpoczęciem działalności gospodarczej a wystąpieniem o prawo do zasiłku oraz bardzo wysoka podstawa wymiaru składki przy niskich możliwościach dochodowych świadczy o tym, że ubezpieczona nie zamierzała rozpocząć prowadzenia działalności gospodarczej, a jedynie uzyskać świadczenia z ubezpieczeń społecznych na wypadek choroby i macierzyństwa.

W ocenie Sądu w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy brak jest podstaw do przyjęcia stanowiska prezentowanego przez organ rentowy. Sam fakt, iż w niedługim okresie po wznowieniu działalności gospodarczej

ubezpieczona stała się niezdolna do pracy w ocenie Sądu nie może automatycznie przesądzać o fikcyjności prowadzenia działalności gospodarczej

Po pierwsze, zauważyć należy, iż w sprawie brak jest stanowczych dowodów, które pozwoliłyby na przyjęcie, iż w chwili wznowienia działalności gospodarczej ubezpieczona wiedziała, że jest w ciąży. Sama ubezpieczona wskazywała, iż o ciąży dowiedziała się dopiero w dniu 25 września 2014 roku. Okoliczność ta znajduje potwierdzenie w załączonej do akt sprawy dokumentacji medycznej wnioskodawczyni – karta ciąży została założona w dniu 25 września 2014 roku. Z dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych wynika zatem, iż o ciąży R. G. dowiedziała się dopiero po wznowieniu działalności

Po drugie, w okolicznościach niniejszej sprawy nie można pomijać faktu, iż powstały wskutek wznowienia działalności gospodarczej tytuł do ubezpieczenia nie był pierwszym tytułem ani powstałym po długiej przerwie. R. G. przed zawieszeniem prowadzonej działalności gospodarczej prowadziła działalność gospodarczą przez okres ponad roku – od 1 lipca 2013 roku 30 lipca 2014 roku, opłacając w tym okresie wymagane składki, czego organ rentowy w żadnej mierze nie zakwestionował. Samo zawieszenie działalności gospodarczej nie było zaś związane z zamiarem trwałego zaprzestania jej prowadzenia, lecz – jak wskazywała ubezpieczona – związane było z wyjazdem za granicę. We wskazanym okresie za granicą pracował obecny mąż ubezpieczonej, a zawieszenie działalności skutkowało tym, iż za ten okres ubezpieczona nie musiała opłacać składek. Zawieszenie działalności gospodarczej było zatem działaniem racjonalnym, skoro w tym okresie ubezpieczona nie podejmowała żadnych działań w ramach prowadzonej działalności, a w konsekwencji nie osiągała żadnych dochodów.

Po trzecie, nie sposób mówić o fikcyjności prowadzenia działalności w sytuacji, gdy materiał dowodowy pozwolił na potwierdzenie, iż ubezpieczona faktycznie podejmowała czynności w ramach prowadzonej działalności przez okres niemalże trzech miesięcy – do chwili, gdy stała się niezdolna do pracy wskutek choroby.

Po czwarte, należy podkreślić, że ciąża sama w sobie nie może być uznana za przeszkodę do skutecznego wznowienia prowadzenia działalności. W świetle zasad doświadczenia życiowego nie może budzić wątpliwości, iż również w okresie ciąży kobiety mogą wykonywać pracę w ramach prowadzonej działalności, a sytuacje chorobowe są w tym okresie trudne do przewidzenia. W wielu przypadkach stan zdrowia kobiety nie stanowi żadnej przeszkody do pracy, w tym także wykonywania prac fizycznych. Ciąża nie jest przeciwwskazaniem do pracy, ruchu, czy lekkiego wysiłku fizycznego. Podejmując działalność gospodarczą we wrześniu 2014 r. ubezpieczona nie mogła przewidzieć, że usługi w zakresie sprzątnięcia będzie świadczyć tylko do stycznia 2014 r.

Po piąte, Sąd nie podziela również stanowiska organu rentowego, jakoby zadeklarowanie przez ubezpieczoną bardzo wysokiej podstawy wymiaru składek świadczy o pozorowaniu prowadzenia działalności gospodarczej. Wnioskodawczyni zadeklarowała podstawę wymiaru składek w granicach określonych przepisami, co było jej prawem, a w konsekwencji nie może być kwestionowane. W przypadku ubezpieczonych - prowadzących działalność gospodarczą, obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ich wysokość nie są powiązane z osiągniętym faktycznie przychodem, lecz wyłącznie z istnieniem tytułu ubezpieczenia i zadeklarowaną przez ubezpieczonego kwotą, niezależnie od tego, czy ubezpieczony osiąga przychody i w jakiej wysokości. W istocie zatem wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób prowadzących działalność pozarolniczą w przedziale określonym przepisami prawa zależy wyłącznie od deklaracji ubezpieczonego, nie mając absolutnie żadnego odniesienia do osiąganego przez te osoby przychodu. Po stronie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą istnieje prawo do zadeklarowania, w granicach zakreślonych ustawą, dowolnej kwoty jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Sposób w jaki realizuje to uprawnienie zależy wyłącznie od jej decyzji i nie jest dopuszczalna ingerencja w tę sferę jakiegokolwiek innego podmiotu, w tym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (por. uchwała Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2010 r. II UZP 1/10 OSNP 2010/21-22/267).

W świetle powyższych rozważań brak jest zatem podstaw, by zgodzić się z organem rentowym, iż wnioskodawczyni podjęła jedynie czynności pozorujące prowadzenie działalności w celu uzyskania środków z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Organ rentowy nie przedstawił żadnych dowodów na poparcie swojego stanowiska.

Z tych względów zaskarżona decyzja podlegała zmianie na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c, poprzez ustalenie, że wnioskodawczyni podlega wyżej obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia 18 września 2014 roku oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 18 września 2014 roku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804) i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. na rzecz odwołującej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.